

Передумови появи Street Style у контексті субкультурного руху в США та Великобританії в другій половині XX століття

Євгеній Калкатов

Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна

Анотація. *Мета статті* — виявити та узагальнити передумови появи Street Style у контексті субкультурного руху в США та Великобританії в другій половині XX ст. *Результати дослідження.* Наголошено на потребі системних досліджень Street Style усупереч поширеному уявленню про буденність, тривіальність і надмірну прикладну спрямованість цього об'єкта культури. Розкрито передумови виникнення молодіжних субкультур у повоєнні й подальші десятиліття, що стало поштовхом для появи Street Style як поєднання різних стилів, як поєднання вуличної моди та індивідуальності. Описано суть найбільш поширених і впливових у другій половині XX ст. молодіжних субкультур, ідеологія й культурно-мистецькі уподобання яких визначили стиль одягу їхніх представників. *Наукова новизна і практичне значення* полягає у введенні в науковий обіг нових даних про передумови появи Street Style у контексті субкультурного руху в США та Великобританії в другій половині XX ст. Зокрема, конкретизовано значення для формування Street Style молодіжних субкультур, описано стиль одягу їхніх представників, простежено відображення цих стилів у сучасній моді. *Висновки.* З'ясовано, що субкультури другої половини XX ст. — це прагнення до свободи, розваг та самовираження, культурний активізм і бунт проти «правильного» світу, а також це унікальний стиль одягу, який став ознакою взаємного визнання. Мода на Street Style була популяризована через хіп-хоп, скейтбордінг та інші субкультури, одяг представників яких, підібраний за певним принципом, став найпоширенішим візуальним символом, ідентифікатором індивіда зі своєю групою та позначенням дистанції між іншими суспільними групами та субкультурами. Протягом кількох післявоєнних десятиліть сформувалися певні художні образи субкультур, створені на основі філософських ідей, танцювальних чи спортивних захоплень і спонукані новими музичними ритмами. Виявлено, що вулична мода стала оптимальним полем для експериментів, де виникали нові стилі на основі спонтанного поєднання різних видів одягу, аксесуарів та взуття, що й призвело до утворення Street Style — по суті дифузного стилю як змішування різноманітних, на перший погляд, непокєднаних стилів. Встановлено, що завдяки субкультурам та їхнім стилям в одязі окремі його предмети (футболка, джинси, куртка «косуха») пережили чергове «народження» й набули масової популярності, а сучасні дизайнери й навіть музиканти в пошуках нових джерел натхнення постійно звертаються до образів молодіжних рухів і Street Style.

Ключові слова: Street Style; субкультурний рух; бітніки; хіп-хопери; панки; готи; культури серфінгу та скейтбордінгу; раста стиль; рейв стиль

Для цитування

Калкатов, Є. (2024). Передумови появи Street Style у контексті субкультурного руху в США та Великобританії в другій половині XX століття. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Мистецтвознавство, 50*, 145–159. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.50.2024.306804>

Вступ

В останні десятиліття Street Style став важливим явищем, яке істотно вплинуло на світовий дизайн моди й навпаки. Street Style відіграє значну роль

у сучасному світі, пропонуючи платформу для самовираження й творчості, виявлення індивідуальності та власної унікальності. Цей стиль є відображенням молодіжної культури та постійно мінливих цінностей і поглядів суспільства. За влучним висловлю-

ванням А. Джелоніч (Jelonjic, n.d.) — це неймовірно вірусний, миттєвий і захопливий аспект моди, який змінив способи її творення та споживання. На переконання А. Джелоніча (Jelonjic, n.d.), Street Style, як особливий, комплексний стиль одягу, в якому перетинаються відмінні від основної моди стилі, ґрунтується на індивідуалізмі і заперечує будь-яку сувору та обмежену концентрацію на трендах. Він допомагає людям продемонструвати свою різноманітну ідентичність на додачу до використання субкультурних і пересічних стилів чи тенденцій. Якщо в індустрії моди щосезону виникає чітко окреслений перелік актуальних трендів, то Street Style припускає нескінченну кількість «імпровізацій». Це те, що цілком обґрунтовано можна назвати «конвергенцією моди», коли різні стильові періоди об'єднуються, щоб стати «уніформою» певної молодіжної групи. Сьогодні Street Style різноманітніший, ніж будь-коли раніше, — це не просто рух чи тренд, це глобальний культурний феномен. Мода завжди була частиною людської культури, проте Street Style чітко увиразнився у ХХ ст. — його джерела заведено пов'язувати з післявоєнними протестними рухами й появою різних субкультур, унікальних за своїм стилем, ідеологією й формами вияву, музикою, поп- і масовою культурою загалом.

Як і багато інших елементів сучасної культури, які тривалий час залишаються поза увагою наукової спільноти через поширене уявлення про їхню буденність, тривіальність і надмірну прикладну спрямованість, сьогодні в ситуації актуалізованого гуманітарного пізнання Street Style потребує системних досліджень, які уможливають вивчення масової культури та її проявів з урахуванням сутності, специфіки появи й становлення цього стилю як об'єкта культури.

Аналіз попередніх досліджень. Не наполягаючи на вичерпності аналізу останніх розвідок, з огляду на значну поширеність публікацій публіцистичного характеру та розпорошеність уявлень про походження Street Style варто все ж виокремити українських та закордонних дослідників, які розглядали його системно та з застосуванням наукових методів дослідження. Варто виокремити працю Х. Лозинської (2010) «Молодіжний костюм у європейській моді 1990-х років», у якій авторка досліджує генезу терміна «молодіжна мода» і в цьому контексті особливу увагу звертає на один із її проявів — «моду вулиць, її виникнення, становлення течії, джерела натхнення дизайнерів» (с. 95). І. Гардабхадзе (2017) деталізує роль «соціально-символьного складника комунікативної функції костюма в формуванні тенденцій молодіжної моди» (с. 277). На переконання дослідниці, такий ракурс дослідження є «... актуальною проблемою гармонізації дизайнерських рішень моде-

лей молодіжного костюма з особливостями сприйняття одягу споживачами молодшої вікової групи» (с. 277). Зрештою, в статті авторка акцентувала на тому, що на певній стадії розвитку субкультура активно впливає на вуличну моду, формуючи новий напрям — стріт-стайл (с. 277). Впливові стилю Mods на формування одягу водіїв скутерів у 1950–1970-х роках присвячена спільна праця О. Колосніченко та К. Крічлоу (Kolosnichenko & Chrishlow, 2020). У ній авторки розглядають історичні передумови формування, колекції дизайнерів та основні напрями стилю мод в одязі. На увагу заслуговують і статті Ш. Джейн (Jain, 2022) та Ф. Мейлінга (Maling, 2020). Зокрема, Ш. Джейн (Jain, 2022), вивчаючи Street Style та його значення в індустрії моди, як і багато інших авторів, наголошує, що «вуличний» підхід до стилю та моди ґрунтується на індивідуальних особливостях, а не лише на її поточних тенденціях. Так само Ф. Мейлінг (Maling, 2020) розглядає еволюцію Street Style, починаючи лише з 1980-х рр. і роблячи водночас наголос на скейтбордистських брендах та діяльності дизайнерів вуличного одягу.

Єдиною найбільш ґрунтовною працею, присвяченою безпосередньо Street Style, є книга американського антрополога й письменника, до кола інтересів якого входить дослідження моди та антимоди, ідентичності та соціології стилю, Т. Полемуса (Polhemus, 1994) «Street Style: від тротуару до подіуму», яка вийшла друком ще в 1994 р. В ній знавець вуличної моди, досліджуючи її еволюцію та вплив на міську культуру й модні тенденції, наводить докладний опис костюмів різних субкультур протягом 1940–1990-х рр.

Отже, зважаючи на недостатність ґрунтовних праць з проблематики формування Street Style в українській науковій думці, нагального теоретичного осмислення потребує, зокрема, питання передумов появи цього стилю, обмеживши ракурс дослідження субкультурними рухами в США та Великобританії.

Мета статті — виявити та узагальнити передумови появи Street Style у контексті субкультурних рухів у США та Великобританії в другій половині ХХ ст.

Результати дослідження

Після Другої світової війни Європа та США активно підіймалася з руїн, відновлювали свою роботу зруйновані підприємства й створювалися нові, збільшувалася кількість робочих місць, покращувалися умови та оплата праці. Так само бурхливий технічний та економічний розвиток обумовив ювеналізацію (тобто омолодження) потреб, цінностей і поведіння. На тлі таких значних змін

повсякдення більшість населення провідних країн світу залишалася консервативним, а мода – особливо невибагливою. Тож серед значної частини молоді зріло невдоволення не лише загальноприйнятою культурою, а й перманентною міжнародно-політичною кризою й збройними конфліктами, зрештою – ядерною небезпекою. Все очевиднішою ставала криза у відносинах суспільства й людини.

Прикметно, що саме на тлі економічного піднесення, на відміну від робітничого чи селянського руху, і водночас соціально-політичних невдоволень, протесту проти тягара зовнішнього тиску, постійної боротьби, залежності від технологій і загрози війни, відбувся контркультурний «вибух» як спроба пошуку переважно молодим поколінням альтернативних шляхів розвитку політичної, економічної та культурної систем суспільства, зокрема пошук новаторських засобів виразності, нових жанрів і напрямів. Контркультурному руху була притаманна масовість та чимала кількість його напрямів – він став глобальним явищем. У 1960-х рр. активність його учасників стала вагомим чинником у суспільному та політичному житті розвинутих країн світу. На думку дослідника А. Мінаєва (2019), «... не зовсім правильним було б вважати молодіжний протест 60-х рр. ХХ ст. лише своєрідним індикатором непопулярності зовнішньої та внутрішньої політики урядів Західної Європи й США, оскільки він являв собою також результат відображення в молодіжній масовій свідомості достатньо гострої кризи основних соціальних (світоглядних, культурних, освітньо-виховних, державно-політичних тощо) цінностей західного післявоєнного суспільства» (с. 79–80).

На культурно-побутовому рівні контркультура проявилася не лише в переоцінюванні й трансформації етичних норм та естетичних смаків, а й у музиці та моді — двох взаємопов'язаних феноменах ХХ ст., які послідовно відображали зміну світоглядних позицій кожного нового покоління, часто стаючи своєрідним візуально-аудіальним виразником різноманітних нових ідей. Розвиток музичної культури, як і моди, у ХХ ст. обумовлений соціально-політичними, духовно-естетичними та іншими чинниками, які привели до появи джазу, року, панк-року, хіп-хопу, гранжу та ін., які так само оновили художню мову, форми й смислів. Динаміка та популярність цих музичних напрямів пов'язана з активним розвитком урбаністичної культури, орієнтованої на масову аудиторію з її психологією мас — головною функцією була розважальна, дозвілєва. Хіп-хопери, рокери та представники інших субкультур намагалися виділитися, привернути до себе увагу й водночас об'єднатися всередині своєї спільноти. Виражен-

ням цього прагнення стало вироблення певної ідеології, створення власної, відмінної від традиційних, усталених напрямів музики, а також створення відповідного костюма.

Так, наприкінці 1940 – на початку 1950 рр. з'явилася генерація впливових письменників і художників, які похитнули основи американської культури. Це було так зване *біт-покоління* (*Beat Generation*), або *бітники* (*Beatniks*), яке прийшло на зміну «втраченому поколінню» учасників Першої світової війни. Найбільш показовими виразниками його ідеології стали американські письменники Джек Керуак та Вільям С. Берроуз, прозаїк і журналіст Аллен Гінзберг та Ніл Кесседі — поет і муза біт-покоління, одна з важливих фігур біт-покоління 1950-х рр. і психоделічного руху 1960-х, які, зрештою, стали «архітекторами культурної революції» (Sampson, 2024). Серед бітників є й такі всесвітньо відомі митці, як Енді Ворхол, Боб Ділан та ін. Назва біт-покоління походить від англійського слова *beat*, що означає «удар», а також «побитий», «розбитий», «пригнічений». До того ж слово *beat* означає ритм у джазових композиціях, а джаз для бітників мав особливе значення — він був основним культурним супроводом течії. Натхненний «пригніченими» в суспільстві антиконформістами Джек Керуак назвав цей період «Beat Generation». Терміном *beatniks* з легкої руки оглядача новин із Сан-Франциско Герба Кана почали називати людей, які були частиною Beat Generation — людей, які не працювали та проводили вільний час у кафе (Shorr, 2020a). Бітники у своїй творчості (літературі, поезії, музиці та живописі) й стилі життя наголошували на вираженні свободи, повставали проти матеріалістичного стилю життя та конформізму панівної американської культури. Іронічно, але всупереч негативному ставленню в суспільстві до бітників, їхній стиль в одязі став популярним. Представники Beat Generation одягалися безтурботно, щоб показати, що вони порушують традиції та досліджують свою особисту творчість — можливо, якраз бунтарство, безтурботність бітників й стали причиною такої привабливості. Бітники перейняли образ бібоп-трубача Дізі Гіллеспі — вони надавали перевагу модному сленгу та бажанню самостійно скручувати сигарети й грати на бонго, чоловіки носили чорний одяг, берети, сонцезахисні окуляри, ципині борідки, а жінки — чорні трико (Sampson, 2024; Shorr, 2020a) (Рис. 1а,б). Позачасовий стиль бітників, як повстання проти традицій, робить його доречним і простим для наслідування: й досі свою актуальність зберігають чорні куртки, приталені джинси, широкі штани, берет, темні великі окуляри, сорочка в смужку, лофери (Booyesen, 2020) (Рис. 2).

а

б

Рис. 1а,б. Бітники 1950–1960-х років (Booyesen, 2020).

Рис. 2. Beat Style в сучасній моді (Hammad, 2022).

Романтику бітників у 1960-х рр. запозичила інша неформальна течія — *субкультура хіпі*, якій був притаманний протест «проти урбаністичного та егоїстичного способу життя, геополітичного, економічного та ідеологічного конфлікту між США та Радянським Союзом під час холодної війни» (Vasiliauskaitė, 2022). Головним принципом стилю життя хіпі, як слушно зауважує український дослідник А. Мінаєв (2007), було «презирство до інтелектуальних пошуків» (с. 164), переконання в відмиранні ідеологій унаслідок їхньої непотрібності для суспільства, розірвання всіх зв'язків із традиційним способом існування й наявними нормами взаємин; натомість хіпі виголошували «гасла свободи, радості життя та безмежної любові до всіх людей, попри їхню расову чи релігійну приналежність» (с. 164). Дотримуючись альтернативного способу життя, хіпі розфарбовували одяг у яскраві кольори, урізноманітнювали його ковдрами, перекроювали окремі предмети одягу, вишивали різноколірними нитками й бісером орнаменти, прикрашали значками, гаслами, що виражали ідеї миру, любові та свободи. У той час були популярними легкі сукні максі, широкі сорочки, жилети та стьобані пальта в етностилі, штани з розкльошеними штанинами, джинси з вирізами, самостійно сплетені речі, саморобні прикраси, шкіряні сумочки з вишивкою чи іншим декором (Vasiliauskaitė, 2022). Аксесуари були головним елементом стилю хіпі: бандани, шарфи та прикраси були дуже поширені серед жінок і чоловіків. *Стиль хіпі (Hippie Style)* — це поєднання моди інших культур та елементів військового одягу в цікаві комбінації, зокрема хіпі запозичили близькосхідні каптани, традиційний африканський одяг і тканини, жакети з бахромою американських піонерів (Monet, 2023). У такий спосіб хіпі створювали неструк-

турований, унікальний і водночас екзотичний і легковажний образ, започаткований на індивідуальності, креативності та фантазії (Рис. 3). Hippie Style згодом став мейнстримом — одяг у стилі хіпі почала носити заможна еліта, зробивши його модним трендом масового виробництва, який суперечив усьому, що пропагували свого часу хіпі (Рис. 4).

На тлі бурхливого розвитку індустрії туризму на Гаваях, у Каліфорнії та Австралії в 1970-х і в 1980-х рр. у США шаленої популярності набули скейт і культура серфінгу. Зокрема, *культура серфінгу*, як вираження контркультури 1960-х рр., прославляла сонячний алоха-дух епохи, протестуючи проти звичних суспільних норм. Вихід на екрани таких фільмів, як «Блакитні Гаваї» (1961, США, за участю Елвіса Преслі), «Нескінченне літо» (1966, США, музика — Beach Boys), «Божевільня на скейтборді» (1980, США, зі Стейсі Перальтою в головній ролі — одним із професійних скейтбордистів та серферів) та поява культового альбому американської рок-групи Beach Boys «Surfin' Safari» (1962) лише підсилили захоплення серфінгом, що асоціювався з безтурботним способом життя каліфорнійських пляжників. Ця субкультура сприяла формуванню так званого Surfer Style — серед молоді в моді були яскраві кольори та картаті принти, футболки з екзотичним зображенням; згодом з'явилися яскраві бордшорти з кумедними візерунками, бандани та пов'язки. У 1970–1980-ті рр. мода на серфінг стала гендерно орієнтованою: дівчата носили джинсові шорти та майки, а хлопці — гавайські сорочки та шорти; почав формуватися неповторний стиль — були поширені светри та джинси, картаті сліпони Vans, білі футболки. У 1990-х рр. одяг для серфінгу стало популярним носити не лише на пляжі, що

призвело до створення численних великих і малих брендів серфінгу — такі компанії, як Stussy, Vans та інші, почали задовольняти ринок ентузіастів

серфінгу, який постійно зростає, та тих, хто хотів додати образ серфера до свого повсякденного гардероба (Рис. 5–6).

Рис. 3. Hippie Style 1960-х років (Sessions, 2020).

Рис. 4. Hippie Style у сезоні весна/літо 2022 (Sessions, 2020).

Рис. 5. Серфінгісти 1960-х років (Surfer Style, 2024).

Рис. 6. Surfer Style у молодіжній моді (Surfer Style, 2024).

Слід зазначити, що, *скейтбординг* як вид проведення дозвілля, що набрав популярності в 1970-х рр., еволюціонував від нішевого виду діяльності — способу для серферів кататися тротуаром за відсутності високих хвиль — до не просто масового явища, а екстремального виду спорту, окремої культури та власного стилю моди. Одяг для скейтерів найперше був функціональним: скейтбордисти-чоловіки носили короткі шорти, приталені футболки, майки, довгі смугасті шкарпетки та взуття Converse або Vans, а для жінок у тренді були рвані шорти, майки й майже такі ж смугасті шкарпетки та взуття (Рис. 7). Яскрава культурна самобутність та відданість скейтбордингу залучали все більше людей до цього стилю з його футболками з будь-яким малюнком, штанами оверсайз (англ. *oversize* — мішкуватий, великий, широкий), рваними джинсами оверсайз,

толстовками з малюнками, шапками. Унікальність *Skate Style* зробила його еталоном цілого покоління. З кожним роком стиль одягу скейтбордистів змінювався, його вплив на світ моди лише посилювався і вже з середини 1990-х років став всеосяжним. *Skate Style* з його елементами хіп-хопу, серфінгу, гранжу, спецодягу та навіть розкоші є невіддільною частиною Street Style — сьогодні *Skate Style* досяг такого рівня, що його по праву можна вважати «глобальним модним феноменом» (Castillo, 2024). «Від простої футболки з логотипом дерева Element до високоякісної співпраці Supreme з брендами класу люкс — те, як вдягаються скейтери, відіграло важливу роль у формуванні сучасної молодіжної культури та навіть основної моди в усьому світі» (Castillo, 2024) (Рис. 8).

Рис. 7. Скейтбордисти 1970-х років (Peovska, 2020).

Рис. 8. Скейт-стилі з модних показів весна/літо 2023 (Мілан, Париж) (Spötter, 2023).

Паралельно зі США в Великобританії також виникли й сформувалися впливові субкультури як «акт формалізації» своїх внутрішньогрупових відносин групою молодих людей (Кулик, 2008, с. 19). Так, прагнення англійської молоді виявити себе зумовило появу в 1950-х рр. субкультури *Teddy Boy*, яка, відроджуючись у 1970-х і 1990-х рр., стала іконою британської популярної культури. На стиль одягу її представників, які мали дохід і протестували, зокрема, проти післявоєнної економії, вплинула мода едвардіанської епохи (аббревіатура від Edwardian, звідси й назва) — чоловіки носили пошиті на замовлення драпові піджаки темних кольорів,

коміри й клапани кишень яких були окантовані оксамитом, вузькі штани до щиколотки, тонкі краватки та взуття на товстій підшві (відоме як криперси, англ. — *creepers*), а в зачісках намагалися наслідувати своїх американських рок-н-рольних ідолів (Hughes, 2023); жінки — також зшиті на замовлення жакети чи пальта з оксамитовими комірами, куртки з драпу, спідниці-олівці, джинси, еспадрильї, солом'яні капелюхи, брошки-камеї, краватки в стилі вестернів та елегантні клатчі. З роками субкультура *Teddy Boy*, як і її стиль в одязі, розвивалися й були сприйняті різними субкультурами в усьому світі (Рис. 9–11).

Рис. 9. Стиль Teddy Boy у жіночому вбранні, 1950-ті роки (The forgotten 1950s, 2017).

Рис. 10. Стиль Teddy Boy у чоловічому вбранні 1950-ті роки (The forgotten 1950s, 2017).

Рис. 11. Т. Гарді, багаторічний прихильник стилю Teddy Boy (Brown, 2022).

У Великобританії виникли й інші субкультури, найбільш впливовими серед яких стали панки, моди, готи, рейвери (щоправда, прийнято також вважати, що вирішальну роль у просуванні панк-субкультури відіграли й паби Лондона, й водночас дайв-бари Нью-Йорка (Davis, 2023)). Так, у кінці 1950 — на початку 1960-х рр. сформувалася молодіжна неформальна *субкультура модів* (скорочення від модерністського руху, англ. Mods, від Modernism, Modism), відмінними ознаками якої були особлива увага до зовнішнього вигляду та любов до музики — від джазу, *ритм-енд-блюзу* та *соулу* до *рок-н-ролу* та *ска*. До середини 1960-х рр., часу, коли рух *модів* пішов на спад, з ними асоціювалася музика таких британських рок-гуртів, як Georgie Fame, Graham Bond Organization, Kinks, Small Faces, The Who, Zoot Money Big Roll Band (Allen, 2023). Поєднуючи в собі лаконічний образ Teddy Boy з темними кольорами та легким ефектом одягу бітників, Mods style був революційним кроком уперед у моді (Short, 2020b). В одязі *моди* віддавали перевагу спочатку приталеним італійським костюмам, а згодом британським брендам, їздили на скутерах Lambretta або Vespa, збиралися в барах чи клубах, де грали «чорну» американську музику R&B та ін. Зовні вони дотримувалися класичного стилю одягу, постулюючи «помірність та акуратність», утім їхній внутрішній стан більше відповідав слову «одержимість» — у результаті економічного буму в Англії в післявоєнний час у молоді з'явилися гроші, які вони витрачали на себе: *моди* вдягалися за останнім писком моди. Автентичні *моди* носили парки «риб'ячий хвіст», що походять від ескімоського одягу, костюми з вузь-

кими штанами, іноді з мохеровими лацканами, тонкі краватки, сорочки-поло Fred Perry, вовняні чи кашемірові джемпери з круглим або V-подібним вирізом, черевики Chelsea, Clarks або Beetle, мокасини, взуття для боулінгу чи лофери Hush Puppies (Davis, 2023; Kolosnichenko & Chrichlow, 2020, p. 116). Як зазначають українські дослідники, завдяки *модам* почали формуватися нові Street Style-тенденції — молодь намагалася підкреслити імідж незалежного інтелектуала, а її одяг вирізнявся вишуканою елегантністю в поєднанні з експресивним мінімалізмом (Kolosnichenko & Chrichlow, 2020, p. 116) (Рис. 12). Сьогодні Mods style — це футболки-поло з логотипами без надмірностей або, що ще краще, без жодних логотипів, дорогі сорочки зі 100% бавовни, брюки-чінос чи джинси, короткі куртки з яскравою підкладкою в шотландську клітинку. Основою Mods style є чіткий, лаконічний крій в одязі, витонченість із мінімальною кількістю деталей, баланс між квадратним і приталеним, приталені силуети (Рис. 13).

Панк-рух у 1970-х рр. у Великій Британії очолювали такі групи, як The Clash, The Sex Pistols і The Stiff Little Fingers; вони закликали до протистояння політичній несправедливості того часу й досі залишаються однією з найбільш безкомпромісних субкультур в історії, впливаючи на цілі покоління в музиці та моді. Стиль панк-рок вирізняє потертий одяг, ірокез, пірсинг, чорна шкіряна куртка «косуха», завужені джинси, рвані й скріплені шпильками футболки, іноді навіть з образливим змістом чи політичними гаслами й нашивками, військові чи мотоциклетні черевики — за-

галом це зухвало антиматеріалістична мода, яка мала на меті «... провокувати та кинути виклик культурі середнього класу, часто через вульгарність, недозволену іконографію та сексуальні натяки» ("Punk fashion", 2024). Такі елементи Punk Style, як заклепки, шкіра (одна

з основних фактур панк-моди), латекс, пірсинг, лозунги й специфічні принти, важкі чевіки та надмірні аксесуари (ланцюги, замки, леза) демонструють безпосередній зв'язок між естетикою панк-моди та сучасною модою (Рис. 14–15).

Рис. 12. Mods style 1960-х років (Kershaw, 2016).

Рис. 13. Mods style у колекції Ben Sherman (Великобританія) (Short, 2020b).

Рис. 14. Панк-мода 1970-х років (Schmidt-Rees, 2019).

Рис. 15. Колекція Jun Watanabe — осіннє вбрання 2017 (Schmidt-Rees, 2019).

Як альтернатива панку й водночас як бунт проти суспільних норм наприкінці 1970-х рр. виник *рух готів*, тісно пов'язаний із придушеною підлітковою непокорю, темною стороною маргінальної культури. Goth Style походить від вікторіанського культу трауру (Wilson, 2008),

через це в суспільстві субкультура готів стереотипно сприймається як моторошна, таємнича та складна. Утім, як зазначає К. Вілсон (Wilson, 2008), готська субкультура — це щось більше, ніж курячі кістки, вампірські кліше та екзистенційні штани. Це залишається візуаль-

ним ярликом, за допомогою якого молоді люди ... можуть транслювати іншим членам свого племені, хто вони є. Гот — це погляд, який одночасно виражає та лікує власне відчуття відчуження. Готичний рух тісно пов'язаний з музикою панк-рок-групи The Damned — лідера готичного року, британського пост-панк-гурту Siouxsie & The Banshees, проповідника стилю «темної» музики Bauhaus та британського рок-виконавця Гері Ньюмана. Goth fashion, яка стала вираженням характеристик руху готів, вирізняє чорний одяг, інколи з кольоровими акцентами, важкий контрастний макіяж (блідий і темний), велика кількість блискавок, шкіри, масивні черевики — все це створює автентичний готичний образ (Рис. 16). Аксесуари відіграють вирішальну роль у завершенні готичного ансамблю, й вони часто перетворюють звичайний чорний одяг на щось, що безпомилково ідентифікує готів: наприклад, чокери, прикрашені шипами

або витонченими підвісками, які додають гостроти та елегантності, або рукавички без пальців, панчохи в сіточку тощо. Готичному стилю притаманна наявність елементів історичного костюма — саме це відрізняє його від суто похмурого образу (Рис. 17). Тед Полемус (Polhemus, 1994) описав готичну моду як багатство чорного оксамиту, мережива, рибальських сіток і шкіри з червоним або фіолетовим відтінком, доповнених туго зашнурованими корсетами, рукавичками, хиткими туфлями на шпильках і срібними прикрасами, що зображують релігійні чи окультні теми (р. 97). «Сьогодні готика набуває більш жіночних обрисів, але й дозволяє собі маскуліність, їй вже не властива неохайність, вона дивує неочікуваними поєднаннями» ("Готичний стиль", 2022). Наприклад, у сезоні осінь-зима 2019/2020 готичний стиль був представлений у колекціях Dolce & Gabbana, Prada, Alexander McQueen, Richard Quinn (Рис. 18).

Рис. 16. «Традиційні» готи (Zander, 2024).

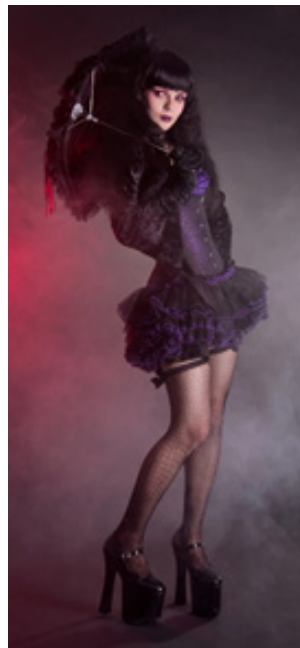

Рис. 17. Гот «Лоліта» (Adeotan, 2024).

Рис. 18. Готичний стиль у колекції Alexander McQueen, осінь-зима 2019/2020 (Готичний тренд сезону, 2019).

Стійкість стилю субкультури готів «зумовлена дивовижним багатством культурної традиції, на яку вона спирається, та її пластичністю — її неймовірною здатністю поглинати нові впливи у впізнавану послідовну естетику. Візуальний Goth Style залишив таку ж яскраву спадщину, як і його музика, яка продовжує надихати дизайнерів, творчих людей і сучасних підлітків далеко за межами свого початкового винаходу» (Spooner, 2023).

Значною частиною музичної сцени з початку 1990-х рр. і протягом наступних десятиліть була й *рейв-культура*, вплив якої поширювався далеко за межі танцювального майданчика. *Рейв* (від англ. rave, марити) — це танцювальна вечірка в публічному чи приватному місці, зазвичай із виступами діджеїв, які грають електронну танцювальну музику, включаючи драм-н-бейс, даб-степ, треп, брейк, хардкор, транс, техно, хаус та

альтернативний танець ("Rave", 2024). На переконання Л. Саламоне (Salamone, 2022), до цього дня рейв-культура, навіть з усіма її обмеженнями, залишається єдиною автентичною контркультурою в суспільстві, здатною об'єднати цілі покоління, які на сцені повністю позбуваються соціальних умовностей — добре це чи погано. Ще одна асоціація, і цього разу позитивна, пов'язує світ *рейву* з модою, а саме з дрес-кодом, який, змінюючись протягом багатьох років, глибоко позначився на діяльності багатьох модельєрів, які останніми роками вирішили вибрати його, інтегрувавши у власні колекції. Протягом багатьох

років *рейв-мода* суттєво впливала на музичну сцену, і справа не лише в тому, щоб мати гарний вигляд на танцювальному майданчику — Rave Style став вираженням любові до музики та спільноти загалом. Одним із найяскравіших аспектів цієї культури є її унікальний стиль: у 1990-х рр. модним було все, що призначене для легких рухів, вигадливе та калейдоскопічне — пекучо-яскраві неонові й психоделічні принти, бретелі, топи-халтери, а сьогодні — традиційно сліпучо-яскравий неон, комбінезони з геометричним принтом і приталені топи, нічні сонцезахисні окуляри або рейв-окуляри тощо (Рис. 19–20).

Рис. 19. Rave Style 1990-х років
(*The evolution*, n.d.).

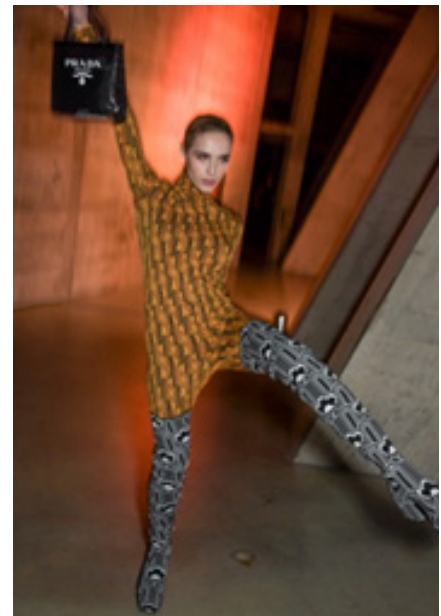

Рис. 20. Rave Style боді Prada, осінь/зима 2021 (Cary, 2022).

Поява *Rasta Style* на початку 1990-х рр. зобов'язана так званим растаманам (від «рас» — вищий військово-феодалний титул в Ефіопії) — представникам молодіжної субкультури, поширеної в основному на території Ямайки й пов'язаної з музичним стилем *реггі*, особливо популярним не лише в Африці, а й у США та Великобританії, та відповідними поглядами й стилем життя. Растамани, не дотримуючись постулатів растафаріанства (релігійної течії, що виникла на Ямаїці у 1930-х роках і втілювала широке коло вірувань, цінностей і практик, які прославляли африканську спадщину, духовність і соціальну справедливість) ("Растафаріанство", б.д.), використовували лише його атрибутику — слухали Боба Марлі і музику *реггі*, носили дреди та одяг з комбінуванням зеленого, жовтого і червоного кольорів. Одяг у стилі *реггі* та растафаріанський одяг — це унікальне поєднання африканських, карибських і західних впливів;

він відомий своїми яскравими кольорами та креативним дизайном. Стиль одягу *реггі* символізує свободу, індивідуальність і експресивність (*What is reggae*, n.d.). Те, як растамани обирають одяг, є відображенням їхньої внутрішньої духовної подорожі та відданості своєму африканському корінню; це глибоко духовна й символічна практика. Rasta Style — це знакові кольори растафаріанської культури, натуральні тканини й плавні силуети, культові принти та візерунки, різні прикраси, пов'язки на голову та капелюхи, а також стегова пов'язка, прохолодні, вільні та зручні бавовняні або лляні штани. Бренди вуличного одягу запозичили растафаріанські образи та символіку, включивши їх до своїх колекцій, а вуличний одяг, натхненний *реггі*, став популярним трендом: від футболок із зображенням культових фігур, таких як Боб Марлі, до толстовок і кепок, що демонструють кольори та мотиви Rasta (Рис. 21–22).

Рис. 21. Rasta Style, жіночий образ
(Porechenskaya, n.d.).

Рис. 22. Rasta Style, чоловічий образ
(Constantinescu, 2012).

Описані стилі й субкультури — це лише частина з усього різноманіття стилів в одязі й субкультур, які визначально вплинули на формування Street Style. Стиль мілітарі, субкультура скінхедів, емо, металістів і байкерів, а також японський Street Style зробили свій внесок в еволюцію сучасного Street Style як відображення історії становлення ідентичності, як фасилітатора групової, субкультурної тотожності, зрештою, як важливої частини індустрії масової моди.

Висновки

Субкультури другої половини ХХ ст. — це прагнення до свободи, розваг та самовираження; культурний активізм і бунт проти «правильного» світу, а також це унікальний стиль одягу, який став ознакою взаємного визнання. Моду на Street Style було популяризовано через хіп-хоп, скейтбординг та інші субкультури, одяг представників яких, підібраний за певним принципом, став найпоширенішим візуальним символом, ідентифікатором індивіда зі своєю групою та позначенням дистанції між іншими суспільними групами та субкультурами. Протягом кількох післявоєнних десятиліть сформувалися певні художні образи субкультур, створені на основі філософських ідей, танцювальних чи спортивних захоплень і спонукані новими музичними ритмами. Зрештою, вулична мода стала оптимальним полем для експериментів, де виникали нові стилі на основі спонтанного поєднання різних видів одягу, аксесуарів та взуття, що й привело до утворення Street Style — по суті дифузного стилю як змішування різноманітних, на перший погляд, непослудуваних, стилів. Завдяки субкультурам та їхнім стилям в одязі окремі пред-

мети одягу (футболка, джинси, куртка «косуха») пережили чергове «народження» й набули масової популярності, а сучасні дизайнери й навіть музиканти в пошуках нових джерел натхнення звертаються до образів молодіжних рухів і Street Style.

Наукова новизна полягає у введенні в науковий обіг нових даних про передумови появи Street Style у контексті субкультурного руху в США та Великобританії в другій половині ХХ ст. Зокрема, конкретизовано значення молодіжних субкультур для формування Street Style, описано стиль одягу їхніх представників, простежено відображення цих стилів у сучасній моді.

Подальшого дослідження потребують стилістичні особливості костюмів Street Style, механізми й причини його поширення, адже докладний аналіз цього явища, з'ясування його значення для розвитку моди необхідні й для дизайнерів-дослідників, і для майбутніх художників-модельєрів і стилістів.

Список посилань

- Гардабхадзе, І. (2017). Фактори впливу молодіжних субкультур на соціально-комунікативну функцію костюму. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 37, 277–292. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.37.2017.155653>
- Готичний стиль: вивчаємо новий тренд 2022–2023 разом із Fashionista. (2022, 2 листопада). *Fashionista*. <https://fashionista.ua/blog/gotichnij-stil-vivchayemovij-trend-20222023-razom-iz-fashionista-b182.html>
- Готичний тренд сезону осінь-зима 2019–2020. (2019, 28 серпня). TSN. <https://tsn.ua/lady/moda/pisk-mody/gotichnij-trend-sezonu-osin-zima-2019-2020-1401141.html>

- Кулик, В. (2008). Сучасний молодіжний рух в Україні. ВЛ. Л. Халецька (Упоряд.), *Молодіжні субкультури або неформали: погляд на проблему* (с. 16–23). Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського.
- Лозинська, Х. (2010). Молодіжний костюм у європейській моді 1990-х років. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*, 21, 94–99.
- Мінаєв, А. (2007). Рух хіпі як прояв молодіжного неполітичного протесту в другій половині 60-х рр. ХХ ст. в країнах Західної Європи та США. *Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету*, 13, 162–168.
- Мінаєв, А. (2019). Основні форми, прояви та етапи суспільно-політичного протесту молоді в 60-х роках ХХ ст. в країнах Заходу. *Історична панорама*, 28–29, 79–105.
- Растафаріанство. (2023, 11 грудня). В *Вікіпедія*. <https://is.gd/A7TAsw>
- Adeotan, M. (2024). *17 Different Types of Goth Styles*. Home Quirer. <https://homequirer.com/different-types-of-goth-styles/>
- Allen, J. (2023, October 7). *England swings: How the UK mods bridged blues, 60s rock, 70s punk, and 80s pop*. uDiscoverMusic. <https://www.udiscovermusic.com/stories/uk-mods-blues-rock-punk-pop-music-feature/>
- Booyesen, P. (2020, June 14). Lookbook: Beatnik style. *Capsule Couture*. <https://pascalebooyesen.com/2020/06/14/lookbook-beatnik-style/>
- Brown, M. (2022, May 21). The modern-day Teddy Boys still rock 'n' rolling in style. *The Telegraph*. <https://www.telegraph.co.uk/music/news/modern-day-teddy-boys-still-rock-n-rolling-style/>
- Cary, A. (2022, January 22). Are you ready for the return of raver style? *Vogue*. <https://www.vogue.co.uk/fashion/article/rave-style-trend-neon>
- Castillo, G. B. (2024, March 29). Skateboard fashion over the years: The 70's to now. *Cruising City*. <https://cruisingcity.com/skateboard-fashion-over-the-years/>
- Constantinescu, N. (2012, July 5). *Rasta Got Fashion*. Behance. <https://www.behance.net/gallery/4440419/RASTA-GOT-FASHION->
- Davis, R. (2023, February 26). 4 iconic UK subcultures you need to know about. *Rebels Market*. <https://www.rebelsmarket.com/blog/posts/4-iconic-uk-subcultures-you-need-to-know-about>
- Hammad. (2022, March 21). Beatnik fashion guide: Embracing the beatnik style. *The Jacket Maker Blog*. <https://blog.thejacketmaker.com/beatnik-fashion/>
- Hughes, D. (2023, February 27). Teddy Boy Culture: What is it and where did it come from? *Rebels Market*. <https://www.rebelsmarket.com/blog/posts/teddy-boy-culture-what-is-it-and-where-did-it-come-from>
- Jain, S. A. (2022, September 4). *Street Style and Its Importance in Fashion Industry*. Textile Learner. <https://textilelearner.net/street-style-and-its-importance-in-fashion-industry/>
- Jelonjic, A. (n.d.). *The evolution of street style: How it became the ultimate fashion trend*. Baggizmo. Retrieved January 10, 2024, from <https://getbaggizmo.com/the-evolution-of-street-style/>
- Kershaw, S. (2016, May 28). *The mod style legacy*. ASOS. https://www.asos.com/men/fashion-feed/2016_05_28-sat/mod-style-legacy-fashion-music-history/
- Kolosnichenko, O., & Chrichlow, K. (2020). The 'Mods' Style Influence on the Formation of Scooter Drivers' Clothing in the 1950s–1970s. В *Актуальні проблеми сучасного дизайну* [Матеріали конференції] (Т. 1, с. 115–118). Київський національний університет технологій та дизайну.
- Maling, F. (2020). What is streetwear? Its history and evolution. *GREY Journal*. <https://greyjournal.net/play/style/defining-streetwear-and-its-evolution/>
- Monet, D. (2023, July 11). *Fashions of the 1960s: Mods, Hippies, and the Youth Culture*. Bellatory. <https://bellatory.com/fashion-industry/Fashionsofthe1960sModsHippiesandYouthCulture>
- Peovska, S. (2020, June 7). How skate influenced fashion to become a style of its own. *Dread*. <https://www.dreadpen.com/skate-influence-fashion-style/>
- Polhemus, T. (1994). *Street Style: From sidewalk to catwalk*. Thames and Hudson.
- Porechenskaya, J. [@porechenskaya]. (n.d.). *Fashion Rasta girl with dreadlocks and tattoos. Skateboard street style*. Freepik. Retrieved January 10, 2024, from https://www.freepik.com/premium-photo/fashion-rasta-girl-with-dreadlocks-tattoos-skateboard-street-style_19477450.htm
- Punk fashion. (2024, January 13). In *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Punk_fashion
- Rave. (2024, February 6). In *Wikipedia*. <https://en.wikipedia.org/wiki/Rave>
- Salamone, L. (2022, November 11). The raves, the fashion, the counterculture. How wild clubbing made designers fall in love. *NSS*. <https://www.nssmag.com/en/fashion/31395/moda-rave>
- Sampson, P. (2024, January 17). *Unraveling the beatnik movement: Rebels of the 1950s who redefined cool*. Out On The Floor. <https://outonthefloor.co.uk/beat-generation/>
- Schmidt-Rees, H. (2019, April 22). *Punk fashion and the bubble-up theory of fashion*. Perspex. <https://www.per-spex.com/articles/2019/4/21/punk-fashion-and-the-bubble-up-theory-of-fashion>
- Sessions, D. L. (2020, April 15). *60s fashion for hippies – women and men*. Vintage Dancer. <https://vintagedancer.com/1960s/60s-hippe-fashion/>
- Shorr, T. (2020a, March 22). *Beatnik fashion guide: How to dress in a beatnik style*. Next Luxury. <https://nextluxury.com/mens-style-and-fashion/beatnik-fashion-guide/>

- Shorr, T. (2020b, May 4). *Mod style: How to dress like a mod*. Next Luxury. <https://nextluxury.com/mens-style-and-fashion/mod-style/>
- Spooner, C. (2023, October 23). A brief history of goth fashion – from all-black to pastels. The Conversation. <https://theconversation.com/a-brief-history-of-goth-fashion-from-all-black-to-pastels-214906>
- Spötter, O. (2023, July 3). *Rodeo, Robots and Skateboards: The SS24 men's fashion week streetstyle*. FashionUnited. <https://fashionunited.uk/news/fashion/rodeo-robots-and-skateboards-the-ss24-men-s-fashion-week-streetstyle/2023070370308>
- Surfer style: A guide to the timeless fashion*. (2024, January 15). The Fashionisto. <https://www.thefashionisto.com/surfer-style/>
- The evolution of rave fashion*. (n.d.). iHeartRaves. Retrieved January 10, 2024, from <https://www.iheartraves.com/pages/the-evolution-of-rave-fashion>
- The forgotten 1950s girl gang*. (2017, August 25). Messy Nessy. <https://www.messynessychic.com/2013/02/10/the-forgotten-1950s-girl-gang/>
- Vasiliauskaitė, V. M. [@akuonepuonia]. (2022, June 14). The return of hippie style: Self-expression and resistance to a unified instagram culture. *L'Officiel*. <https://www.lofficielbiza.com/fashion/the-return-of-the-hippie-style>
- What is reggae clothing?* (n.d.). Virblatt. Retrieved January 10, 2024, from <https://is.gd/OF1r3y>
- Wilson, C. (2008, September 17). You just can't kill it. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2008/09/18/fashion/18GOTH.html>
- Zander, J. (2024, March 8). The ultimate guide to goth, punk and emo styles. *Political Fashion*. <https://www.political.fashion/posts/the-ultimate-guide-to-goth-punk-and-emo-styles-pf>
- Castillo, G. B. (2024, March 29). Skateboard fashion over the years: The 70's to now. *Cruising City*. <https://cruisincity.com/skateboard-fashion-over-the-years/> [in English].
- Constantinescu, N. (2012, July 5). *Rasta Got Fashion*. Behance. <https://www.behance.net/gallery/4440419/RASTA-GOT-FASHION-> [in English].
- Davis, R. (2023, February 26). 4 iconic UK subcultures you need to know about. *Rebels Market*. <https://www.rebelsmarket.com/blog/posts/4-iconic-uk-subcultures-you-need-to-know-about> [in English].
- Hammad. (2022, March 21). Beatnik fashion guide: Embracing the beatnik style. *The Jacket Maker Blog*. <https://blog.thejacketmaker.com/beatnik-fashion/> [in English].
- Hardabkhadze, I. (2017). Faktory vplyvu molodizhnykh subkultur na sotsialno-komunikatyvnu funktsiiu kostiumu [Factors of influence of youth subcultures on the socio-communicative function of clothing]. *Bulletin of KNUKiM. Series in Arts*, 37, 277–292. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.37.2017.155653> [in Ukrainian].
- Hotychnyi styl: Vyvchaimo novyi trend 2022–2023 razom iz Fashionista [Gothic style: We study the new trend 2022-2023 with Fashionista]. (2022, November 2). *Fashionista*. <https://fashionista.ua/blog/gotychnij-stil-vivchayemo-novij-trend-20222023-razom-iz-fashionista-b182.html> [in Ukrainian].
- Hotychnyi trend sezonu osin-zyma 2019–2020* [Gothic trend of the fall-winter 2019–2020 season]. (2019, August 28). TSN. <https://tsn.ua/lady/moda/pisk-mody/gotychniy-trend-sezonu-osin-zyma-2019-2020-1401141.html> [in Ukrainian].
- Hughes, D. (2023, February 27). Teddy Boy Culture: What is it and where did it come from? *Rebels Market*. <https://www.rebelsmarket.com/blog/posts/teddy-boy-culture-what-is-it-and-where-did-it-come-from> [in English].
- Jain, S. A. (2022, September 4). *Street Style and Its Importance in Fashion Industry*. Textile Learner. <https://textilelearner.net/street-style-and-its-importance-in-fashion-industry/> [in English].
- Jelonjic, A. (n.d.). *The evolution of street style: How it became the ultimate fashion trend*. Baggizmo. Retrieved January 10, 2024, from <https://getbaggizmo.com/the-evolution-of-street-style/> [in English].
- Kershaw, S. (2016, May 28). *The mod style legacy*. ASOS. https://www.asos.com/men/fashion-feed/2016_05_28-sat/mod-style-legacy-fashion-music-history/ [in English].
- Kolosnichenko, O., & Chrichlow, K. (2020). The 'Mods' Style Influence on the Formation of Scooter Drivers' Clothing in the 1950s-1970s. In *Aktualni problemy suchasnoho dyzainu* [Actual problems of modern design] [Conference proceedings] (Vol. 1,

- pp. 115–118). Kyiv National University of Technologies and Design [in English].
- Kulyk, V. (2008). Suchasnyi molodizhnyi rukh v Ukraini [Modern youth movement in Ukraine]. In L. L. Khaletska (Comp.), *Molodizhni subkultury abo neformaly: Pohliad na problemu* [Youth subcultures or informals: A view of the problem] (pp. 16–23). Poltavskiyi oblasnyi instytut pisliadyplomnoi pedahohichnoi osvity imeni M. V. Ostrohradskoho [in Ukrainian].
- Lozynska, Kh. (2010). Molodizhnyi kostium u yevropeiskii modi 1990-kh rokiv [Youth costume in European fashion 1990]. *Bulletin of Lviv National Academy of Arts*, 21, 94–99 [in Ukrainian].
- Maling, F. (2020). What is streetwear? Its history and evolution. *GREY Journal*. <https://greyjournal.net/play/style/defining-streetwear-and-its-evolution/> [in English].
- Minaiev, A. (2007). Rukh khipi yak proiav molodizhnoho nepolitychnoho protestu v druhii polovyni 60-kh rr. XX st. v krainakh Zakhidnoi Yevropy ta SShA [The movement of hippie as manifestations of the youth nonpolitical protest in the second half of the 60's of the 20th century in the countries of the Western Europe and the USA]. *Zbirnyk navchalno-metodychnykh materialiv i naukovykh statei istorychnoho fakultetu*, 13, 162–168 [in Ukrainian].
- Minaiev, A. (2019). Osnovni formy, proiavy ta etapy suspilno-politychnoho protestu molodi v 60-kh rokakh XX st. v krainakh Zakhodu [Youth social and political protest structural models in the 1960s in the Western world]. *Istorychna panorama*, 28–29, 79–105 [in Ukrainian].
- Monet, D. (2023, July 11). *Fashions of the 1960s: Mods, hippies, and the youth culture*. Bellatory. <https://bellatory.com/fashion-industry/Fashionsofthe1960sModsHippiesandYouthCulture> [in English].
- Peovska, S. (2020, June 7). How skate influenced fashion to become a style of its own. *Dread*. <https://www.dreadpen.com/skate-influence-fashion-style/> [in English].
- Polhemus, T. (1994). *Street Style: From sidewalk to catwalk*. Thames and Hudson [in English].
- Porechenskaya, J. [@porechenskaya]. (n.d.). *Fashion Rasta girl with dreadlocks and tattoos. Skateboard street style*. Freepik. https://www.freepik.com/premium-photo/fashion-rasta-girl-with-dreadlocks-tattoos-skateboard-street-style_19477450.htm [in English].
- Punk fashion. (2024, January 13). In *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Punk_fashion [in English].
- Rastafarianstvo [Rastafarianism]. (2023, December 11). In *Wikipedia*. <https://is.gd/A7TAsw> [in Ukrainian].
- Rave. (2024, February 6). In *Wikipedia*. <https://en.wikipedia.org/wiki/Rave> [in English].
- Salamone, L. (2022, November 11). The raves, the fashion, the counterculture. How wild clubbing made designers fall in love. *NSS*. <https://www.nssmag.com/en/fashion/31395/moda-rave> [in English].
- Sampson, P. (2024, January 17). *Unraveling the beatnik movement: Rebels of the 1950s who redefined cool*. Out On The Floor. <https://outonthefloor.co.uk/beat-generation/> [in English].
- Schmidt-Rees, H. (2019, April 22). *Punk fashion and the bubble-up theory of fashion*. Perspex. <https://www.per-spex.com/articles/2019/4/21/punk-fashion-and-the-bubble-up-theory-of-fashion> [in English].
- Sessions, D. L. (2020, April 15). *60s fashion for hippies – women and men*. VintageDancer. <https://vintagedancer.com/1960s/60s-hippe-fashion/> [in English].
- Shorr, T. (2020a, March 22). *Beatnik fashion guide: How to dress in a beatnik style*. Next Luxury. <https://nextluxury.com/mens-style-and-fashion/beatnik-fashion-guide/> [in English].
- Shorr, T. (2020b, May 4). *Mod style: How to dress like a mod*. Next Luxury. <https://nextluxury.com/mens-style-and-fashion/mod-style/> [in English].
- Spooner, C. (2023, October 23). A brief history of goth fashion – from all-black to pastels. The Conversation. <https://theconversation.com/a-brief-history-of-goth-fashion-from-all-black-to-pastels-214906> [in English].
- Spötter, O. (2023, July 3). *Rodeo, Robots and Skateboards: The SS24 men's fashion week street style*. FashionUnited. <https://fashionunited.uk/news/fashion/rodeo-robots-and-skateboards-the-ss24-men-s-fashion-week-streetstyle/2023070370308> [in English].
- Surfer style: A guide to the timeless fashion*. (2024, January 15). The Fashionisto. <https://www.thefashionisto.com/surfer-style/> [in English].
- The evolution of rave fashion*. (n.d.). iHeartRaves. Retrieved January 10, 2024, from <https://www.iheartraves.com/pages/the-evolution-of-rave-fashion> [in English].
- The forgotten 1950s girl gang*. (2017, August 25). Messy Nussy. <https://www.messynussy.com/2013/02/10/the-forgotten-1950s-girl-gang/> [in English].
- Vasiliauskaitė, V. M. [@akuonepuonia]. (2022, June 14). The return of hippie style: Self-expression and resistance to a unified instagram culture. *L'Officiel*. <https://www.lofficielibiza.com/fashion/the-return-of-the-hippie-style> [in English].
- What is reggae clothing?* (n.d.). Virblatt. Retrieved January 10, 2024, from <https://is.gd/OF1r3y> [in English].
- Wilson, C. (2008, September 17). You just can't kill it. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2008/09/18/fashion/18GOTH.html> [in English].
- Zander, J. (2024, March 8). The ultimate guide to goth, punk and emo styles. *Political Fashion*. <https://www.political.fashion/posts/the-ultimate-guide-to-goth-punk-and-emo-styles-pf> [in English].

Background of Street Style Emergence in the Context of the Subcultural Movement in the USA and Great Britain in the Second Half of the 20th Century

Yevhenii Kalkatov

Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

Abstract. *The aim of the article* is to identify and summarise the prerequisites for Street Style emergence in the context of the subcultural movement in the USA and Great Britain in the second half of the 20th century. *Results.* The necessity of systematic studies of Street Style is emphasised, contrary to the common perception of the mundaneness, triviality and excessive applied orientation of this cultural object. The background for the emergence of youth subcultures in post-war and subsequent decades are revealed, which became the impetus for the emergence of Street Style as a combination of different styles, and as a combination of street fashion and individuality. The essence of the most widespread and influential youth subcultures in the second half of the 20th century is described, the ideology, cultural and artistic preferences of which determined the clothing style of their representatives. *The scientific novelty and practical significance* lie in the introduction into scientific circulation of new data about the prerequisites for Street Style emergence in the context of the subcultural movement in the USA and Great Britain in the second half of the 20th century. In particular, the meaning for the formation of Street Style of youth subcultures is specified, the clothing style of their representatives is described, and the reflection of these styles in modern fashion is traced. *Conclusions.* It is summarised that the subcultures of the second half of the 20th century are a desire for freedom, entertainment and self-expression, cultural activism and rebellion against the “right” world, as well as a unique style of clothing that has become a sign of mutual recognition. Street Style fashion was popularised through hip-hop, skateboarding and other subcultures, the clothes of its representatives, selected according to a certain principle, became the most common visual symbol, the identifier of an individual with his group, and marking the distance between other social groups and subcultures. During several post-war decades, certain artistic images of subcultures were formed, created on the basis of philosophical ideas, dance or sport hobbies, and motivated by new musical rhythms. Ultimately, street fashion became an optimal field for experiments, where new styles emerged, grounding on spontaneous mixing of different types of clothing, accessories and shoes, which led to the formation of Street Style – in essence, a diffuse style as a combination of various, at first glance, incompatible styles. It is highlighted that due to subcultures and their styles in dressing, certain items of clothing (T-shirt, jeans, jacket “kosukha”) experienced another “birth”, and gained mass popularity, and modern designers, even musicians, constantly turn to the images of youth movements and Street Style in search of new sources of inspiration.

Keywords: Street Style; subcultural movement; beatniks; hip-hoppers; punks; goths; surf and skateboard cultures; rasta style; rave style

Відомості про автора

Євгеній Калкатов, здобувач PhD, Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна, ORCID iD: 0009-0006-3410-3069, e-mail: kalkatovy@gmail.com

Information about the author

Yevhenii Kalkatov, PhD Student, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine, ORCID iD: 0009-0006-3410-3069, e-mail: kalkatovy@gmail.com

